

**თბილისის სააპელაციო სასამართლო
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით**

26 იანვარი, 2018 წელი
თბილისი
საქმე №2ბ/6221-17

ქ.

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

მოსამართლე - ვანო წიკლაური

სხდომის მდივანი - ნატო მახარაშვილი

აპელანტი - ს- „ს-----“

წარმომადგენელი - გ----- ს-----

მოწინააღმდეგე მხარე - დ----- გ-----

წარმომადგენელი - ჟ--- ჩ-----

დავის საგანი – ზიანის ანაზღაურება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 11 სექტემბრის გადაწყვეტილება

სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება.

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 11 სექტემბრის გადაწყვეტილებით, ს- „ს-----ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, კერძოდ მოპასუხე დ----- გ-----ს მოსარჩელე ს-

„ს-----ის“ სასარგებლოდ, დაეკისრა 1500 ლარის გადახდა. მოსარჩელე მხარის მოთხოვნა მოპასუხე დ---- გ-----ისათვის 4209,25 ლარის დაკისრების შესახებ არ დაკმაყოფილდა. ასევე დ---- გ-----ს ს- „ს-----ის“ სასარგებლოდ, დაეკისრა მოცემულ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნაწილის 50 ლარის ანაზღაურება.

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით:

2.1. პირველი ინსტანციის სასამართლომ უდავოდ მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე უდავო ფაქტობრივი გარემოებები საქმეში არ არის.

2.2. პირველი ინსტანციის სასამართლომ განსახილველ საქმეზე დაადგინა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.2.1. 2015 წლის 30 მარტს, ქ----- მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევისას ავტომანქანა მ-----ი სახელმწიფო №T-----, რომელსაც მართავდა დ---- გ-----, შეეჯახა ავტომანქანა რ----ს, სახელმწიფო №T-----, რომელიც დაზღვეული იყო ს- „ს-----ში“ პოლისი M-----ით.

სასამართლო დაეყრდნო შემდეგ მტკიცებულებებს:

- საჯარიმო ქვითარი (ს. ფ. 18);
- საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის დათვალიერების ოქმი (ს. ფ.19);
- დაზღვევის პოლისი (ს.ფ 16);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება.

2.2.2. ავტოსაგზაო შემთხვევაში სამართალდამრღვევად და ბრალეულ მძღოლად მიჩნეული იქნა დ---- გ-----.

სასამართლო დაეყრდნო შემდეგ მტკიცებულებას:

- საჯარიმო ქვითარი (ს. ფ. 18);

2.2.3. ს- „ს-----მა“, შ-- „ვ---- ს---- ჯ-----ის“ სახელზე დაზიანებული ავტომანქანის აღდგენისათვის გადარიცხა 5709.25 ლარი.

სასამართლო დაეყრდნო შემდეგ მტკიცებულებას:

- ინვოისი და საგადასახადო დავალება (ს. ფ. 20-21);

2.2.4. სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის პოზიცია მასხედ, რომ 2015 წლის 30 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად, ს- „ს-----ში“ დაზღვეული რ----ს მარკის ავტო-სატრანსპორტო საშუალებაზე

სახელმწიფო №T----- მიყენებული ზიანის ოდენობამ შეადგინა - 5709.25 ლარი.

სასამართლომ განმარტა, რომ საქმეში წარმოდგენილი შ-- "რ-----ის" ინვოისის მიხედვით, ხარჯები გაანგარიშებულია შემდეგი ოდენობით; უკანა ბამპერი - 254.50 ლარი, უკანა მარცხენა ფრთა - 1833.75 ლარი, უკანა მარცხენა კარი - 834 ლარი, წინა მარცხენა კარი - 882 ლარი, სათუნუქე სამუშაოები 1375 ლარი და სამღებრო სამუშაოები 530 ლარი. მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია მის მიერ ანაზღაურებული ზიანის გაანგარიშება საბაზრო ღირებულების მიხედვით. ასეთად სასამართლომ არ გაიზიარა მის მიერ წარმოდგენილი შ-- „რ-----ის“ მიერ გაცემული ინვოისი, მით უფრო საქმეში არ არის წარმოდგენილი უტყუარი მტკიცებულება დაზიანებების ხარისხის და ავტონაწილების შეძენისათვის გადახდილი თანხების შესახებ.

გამომდინარე აღნიშნულიდან, სასამართლომ მიიჩნია, რომ ვინაიდან მოპასუხემ სარჩელი ცნო ნაწილობრივ, 1500 ლარის ნაწილში, სწორედ ამ ოდენობით უნდა მოხდეს მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილება, რამდენადაც მოსარჩელემ სასამართლოს ვერ დაუდასტურა ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული კონკრეტული გარემოებები, ისევე როგორც მისი ოდენობა. ამდენად, სასამართლომ ხარჯების განსაზღვრისას უნდა მოახდინოს მხარის სამართლიანი დაკმაყოფილება. იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელე და მოპასუხე გაწეული მომსახურების ღირებულების განსახვავებულ ოდენობაზე მიუთითებენ, სასამართლომ მიუთითა, რომ მხარეს ხარჯების ანაზღაურება უნდა დააკისროს მხოლოდ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ისინი რეალურად და საჭიროებისამებრ იქნა გაღებული იმ მიზნით, რომ აღდგენილიყო დაზიანებული ავტოსატრანსპორტო საშუალება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლომ მიიჩნია, რომ „რ----“-ს აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშება, რომელიც განხორციელდა შ-- „რ-----ში“ მოსარჩელის მიერ გაწეული დანახარჯის 5709.25 ლარის გათვალისწინებით ადეკვატურია 1500 ლარის.

2.3. დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით:

სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 799-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დაზღვევის ხელშეკრულებით მზღვეველი მოვალეა აუნაზღაუროს დამზღვევს სადაზღვევო შემთხვევის დადგომით მიყენებული ზიანი ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. მყარად დადგენილი სადაზღვევო თანხით დაზღვევისას მზღვეველი მოვალეა გადაიხადოს სადაზღვევო თანხა ან შეასრულოს სხვა შეპირებული მოქმედება. ამასთან, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 826-ე მუხლის თანახმად, მზღვეველი არ არის ვალდებული გადაუხადოს დამზღვევს წარმოშობილი ზიანის ოდენობაზე მეტი თანხა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ სადაზღვევო თანხა

სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის მომენტიდან აღემატება სადაზღვევო ღირებულებას.

სამოქალაქო კოდექსის 832-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ დამზღვევს შეუძლია ზიანის ანაზღაურების თაობაზე მოთხოვნა წაუყენოს მესამე პირს, მაშინ ეს მოთხოვნა გადადის მზღვეველზე, თუკი ის უნაზღაურებს დამზღვევს ზიანს. თუ დამზღვევი უარს იტყვის მესამე პირის მიმართ თავის მოთხოვნაზე ან მისი მოთხოვნის უზრუნველყოფის უფლებაზე, მაშინ მზღვეველი თავისუფლდება ზიანის იმ ოდენობით ანაზღაურების მოვალეობისაგან, რამდენიც მას შეეძლო მიეღო თავისი ხარჯების ასანაზღაურებლად უფლების განხორციელებასთან ან მოთხოვნის წაყენებასთან დაკავშირებით.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ აღნიშნული ნორმით გათვალისწინებულია შესაძლებლობა, როდესაც მზღვეველზე გადადის ის მოთხოვნის უფლება, რაც გააჩნია დამზღვევს ზიანის მიყენებაზე პასუხისმგებელი პირის მიმართ, სადაზღვევო საზღაურის ფარგლებში, რაც ცნობილია „სუბროგაციის“ პრინციპით. სუბროგაციის მეშვეობით, დამზღვევის ნაცვლად მზღვეველს წარმოეშობა უფლება, გაცემული სადაზღვევო საზღაურის ფარგლებში, დამზღვევის ქონებრივი ინტერესის ხელყოფისაგან მოითხოვოს მიყენებული ზიანის ანაზღაურება. სუბროგაციის დროს დამზღვევის, როგორც დაზარალებულის ადგილს იკავებს სადაზღვევო კომპანია (მზღვეველი). ასეთ შემთხვევაში ვალდებულებით- სამართლებრივი ურთიერთობის შინაარსი და ხასიათი არ იცვლება, მაგრამ იცვლება ამ ურთიერთობის კრედიტორი. კერძოდ, დაზარალებული დამზღვევი იცვლება სადაზღვევო კომპანიით (მზღვეველით). სუბროგაციის პრინციპის რეალიზაცია დამოკიდებულია მესამე პირის მიმართ დამზღვევის მოთხოვნის უფლების დაკმაყოფილებაზე.

სასამართლომ განმარტა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 832-ე მუხლი უკავშირებს ერთმანეთს დაზღვევის ხელშეკრულებას, რომელიც ნების ავტონომიის პრინციპებზეა აგებული და დელიქტურ ვალდებულებებს. შესაბამისად, დაზღვევის ხელშეკრულების პირობების და მისთვის დამახასიათებელი კატეგორიების ავტომატური გადმოტანა დელიქტურ ვალდებულებებში დაუშვებელია. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ზიანის ცნება და მისი მოცულობითი ნაწილი, რომელიც ორივე სამართლებრივ ურთიერთობაში განსხვავებული შინაარსით მოქმედებს. აღნიშნულის გამო, უნდა განვასხვაოთ სადაზღვევო-სამართლებრივი ზიანი და სამოქალაქო-სამართლებრივი ზიანი, რომელიც ხშირ შემთხვევაში არ არის ერთმანეთთან თანხვედრაში. სამოქალაქო კოდექსის 832-ე მუხლში ასახული ზიანის ანაზღაურება, როგორც უფლების გადასვლის წინაპირობა, სადაზღვევო ზიანის მნიშვნელობით მოიაზრება, რომლის მოცულობას განაპირობებს მხარეთა ნება. ამ პირობებით ზიანის ანაზღაურება წარმოდგენს სახელშეკრულებო

ვალდებულების შესრულების შედეგს და არ არის მიმართული დელიქტური რესტიტუციისაკენ.

სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 832-ე მუხლი, შესაძლებლობას ანიჭებს მზღვეველს წარუდგინოს მოთხოვნა მესამე პირს უკვე დელიქტურ-სამართლებრივი ურთიერთობების ჭრილში და ამავე ურთიერთობის ფარგლებში მოვალეს უფლება აქვს წარადგინოს დელიქტისთვის დამახასიათებელი შესაგებელი, მათ შორის ზიანის მოცულობის მიმართ.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე, რომლის მიხედვითაც პირი რომელიც სხვა პირს მართლსაწინააღმდეგო, განზრახი ან გაუფრთხილებელი მოქმედებით მიაყენებს ზიანს, ვალდებულია აუნაზღაუროს მას ეს ზიანი. სასამართლომ განმარტა, რომ მესამე პირის პასუხისმგებლობა გამომდინარეობს დელიქტიდან, შესაბამისად, ზიანის მიმყენებელს შეუძლია სადაზღვევო კომპანიას წაუყენოს ყველა ის შესაგებელი, რაც გამომდინარეობს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლიდან, მათ შორის სადავო გახადოს ზიანის მოცულობა. სამოქალაქო კოდექსის 832-ე მუხლი უკავშირებს ერთმანეთს დაზღვევის ხელშეკრულებას, რომელიც ნების ავტონომიის პრინციპებზეა აგებული და დელიქტურ ვალდებულებებს. შესაბამისად, დაზღვევის ხელშეკრულების პირობების და მისთვის დამახასიათებელი კატეგორიების ავტომატური გადმოტანა დელიქტურ ვალდებულებებში დაუშვებელია.

სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლი ადგენს იმ სავალდებულო წინაპირობებს, რომლებიც უნდა არსებობდეს დელიქტური ურთიერთობის წარმოშობისათვის, კერძოდ, უნდა არსებობდეს ზიანი, მართლსაწინააღმდეგო ბრალეული ქმედება და მიზეზობრივი კავშირი ქმედებასა და დამდგარ შედეგს შორის.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლით დადგენილი პრინციპი, რომლის მიხედვით, ზიანი უნდა ანაზღაურდეს სრული მოცულობით, არ გულისხმობს მოვალის არათანაზომიერ ვალდებულებას. უპირველეს ყოვლისა გასათვალისწინებელია, რომ ზიანის ანაზღაურების ინსტიტუტი ემსახურება არა ზიანის მიმყენებლის დასჯას, არამედ იმ დანაკლისის შევსებას, რომელიც მართლსაწინააღმდეგო ქმედების შედეგად სხვა პირს მიადგა. ამიტომ, კრედიტორი ვალდებულია კეთილსინდისიერების პრინციპის გათვალისწინებით მოახდინოს ზიანის მოცულობის შესაძლებელი მინიმალიზაცია, რათა გამოირიცხოს მზღვეველის უსაფუძვლო გამდიდრება. შესაბამისად, დანაკლისის განსაზღვრის სტანდარტი შემოიფარგლოს საბაზრო ღირებულების შეფასების კრიტერიუმით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლომ დაადგინა, რომ (დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების 2.2.4

პუნქტი) ბრალეული პირის დ----- გ-----ის მიერ ასანაზღაურებელი თანხა უნდა განისაზღვროს 1500 ლარით, სასარჩელო მოთხოვნის დარჩენილ ნაწილში მოსარჩელემ ვერ უზრუნველყო მისი მტკიცების სფეროში შემავალი, სადავოდ გამხდარი ფაქტობრივი გარემოების დადასტურება. შესაბამისად, არ არსებობს დელიქტურ-სამართლებრივი ვალდებულების სავალდებულო ელემენტი და ამ ნაწილში სარჩელი უსაფუძვლოა.

3. სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები

3.1. ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები

3.1.1. აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა (არასწორად არ გაიზიარა) იმ გარემოებას, რომ 2015 წლის 30 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად, ს- „ს-----ში“ დაზღვეული „რ---ს“ მარკის ავტო-სატრანსპორტო საშუალებაზე სახელმწიფო №T----- მიყენებული ზიანის ოდენობამ შეადგინა - 5709.25 ლარი. აპელანტმა მიუთითა, რომ 2015 წლის 30 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად, მოსარჩელის მიერ დაზღვეული დაზიანებული ავტომანქანა „რ---ს“ აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშება განხორციელდა შ-- „რ-----ში“. ავტომანქანის აღდგენითმა ღირებულებამ შეადგინა 5709.25 ლარი (2015 წლის 02 აპრილის №0--- ინვოისის თანახმად), რაც ს- „ს-----მა“ დამზღვევის სასარგებლოდ აანაზღაურა 2015 წლის 8 აპრილს.

ამასთან, აპელანტი ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ მოპასუხეს მოსარჩელის წინამდებარე ფაქტობრივ გარემოებაზე თავისი შესაგებლით არ მოუხდენია კვალიფიციური შედაკება და წარმოადგინა მხოლოდ ზოგადი სახის შედაკება.

3.1.2. აპელანტმა არ გაიზიარა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების 3.2.4 პუნქტით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოება და აღნიშნა, რომ დაზიანებების ხარისხთან დაკავშირებით სასამართლო სხდომაზე წარმოდგენილი იყო 2015 წლის 30 მარტის ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს გადაღებული ფოტო სურათი, რომელიც ასახავდა ავტო-სატრანსპორტო საშუალებაზე სახელმწიფო №T----- დაზიანებების ვიზუალურ მხარეს, ასევე ნ----- ს-----ის და დ-----ის ახსნა-განმარტება, რომლის თანახმადაც დაზიანებული იყო წინა მარცხენა კარი, უკანა მარცხენა კარი და უკანა მარცხენა ფრთა, ხოლო 2015 წლის 02 აპრილის №0--- ინვოისით დადგინდა როგორც ვიზუალური ისე ფარული დაზიანებები. მას შემდეგ რაც ზიანი განისაზღვრა ს- „ს-----მა“ 2015 წლის 08 აპრილს აანაზღაურა. შესაბამისად, აპელანტის მოსაზრებით, უსაფუძვლოა სასამართლოს მითითება დაზიანებების ხარისხის და ავტონაწილების შეძენისათვის გადახდილი თანხების შესახებ.

3.1.3. აპელანტის მითითებით მისთვის გაუგებარია სასამართლომ რა

ფაქტობრივ გარემოებაზე და მტკიცებულებაზე დაყრდნობით დაადგინა, რომ „რ---ს“ აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშება, რომელიც განხორციელდა შ-- „რ-----ში“ მოსარჩელის მიერ გაწეული დანახარჯის 5709.25 ლარის გათვალისწინებით ადეკვატურია 1500 ლარის.

აპელანტის განმარტებით, საქმეში არსებული არცერთი მტკიცებულება არ ადასტურებს იმას, რომ 2015 წლის 02 აპრილის №0--- ინვოისით დადგენილი ზიანის ოდენობა (ნაწილების ღირებულება) არ წარმოადგენს საბაზრო ღირებულებას. ამასთან გასათვალისწინებელია, რომ სასამართლო დაეყრდნო მოპასუხის განცხადებას თითქოს 1500 ლარი უზრუნველყოფდა დაზიანებული ავტომანქანის შეკეთებას, მაგრამ არ წარმოუდგენია არანაირი მტკიცებულება.

3.1.4 აპელანტმა აღნიშნა, რომ მოსარჩელის მიერ სარჩელში მითითებულ ფაქტობრივ გარემოებაზე მოპასუხეს არ განუხორციელებია კვალიფიციური შედავება, უფრო მეტიც, მოპასუხის შესაგებელი ეფუძნებოდა აბსტრაქტულ შედავებას. შესაბამისად დაუშვებელია შედავება, როდესაც იგი აბსტრაქტული ან ზოგადია (დაუზუსტებელი) ანუ, როდესაც მასში არაფერია ნათქვამი ცალკეულ ფაქტებსა და მოვლენებზე. თუ დაშვებული იქნებოდა ასეთი ზოგადი და აბსტრაქტული ხასიათის შედავება, მოსარჩელეს არ ექნებოდა ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რას არ ეთანხმება მოწინააღმდეგე მხარე და შესაბამისად, რისი მტკიცება მოუწევს მას მისივე მითითებული გარემოებებიდან. აღნიშნული კი მას, საპროცესო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, არახელსაყრელ მდგომარეობაში ჩააყენებდა, კერძოდ ხელი შეეშლებოდა მის მიერ სსკ-ის 102-ე მუხლით გათვალისწინებული ვალდებულების, კერძოდ, მტკიცების ტვირთის განხორციელებას.

აპელანტმა მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლზე და აღნიშნა, რომ მოცემულ შემთხვევაში არსებობს მართლსაწინააღმდეგო ქმედება და ბრალი, რომელიც დადასტურებულია შესაბამისი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმით, ასევე არსებობს დამდგარი ზიანი, რომელიც დადასტურდა შესაბამისი ფოტო-სურათებით, ინვოისით და ნ----- ს-----ის და დ----- გ-----ის ახსნა-განმარტებით, ასევე არსებობს მიზეზობრივი კავშირი დამდგარ შედეგსა (ზიანს) და მართლსაწინააღმდეგო მოქმედებას შორის.

ყოველივე ზემოთაღნიშნულის გამო, აპელანტი მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არის იურიდიულად დაუსაბუთებელი, რადგან სასამართლომ არასწორად დაადგინა ის გარემოება, რომ მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია მის მიერ ანაზღაურებული ზიანის გაანგარიშება საბაზრო ღირებულების მიხედვით, ასევე უსაფუძვლოა მითითება იმაზე, რომ მოსარჩელის მიერ გაწეული დანახარჯის 5709.25 ლარის გათვალისწინებით ადეკვატურია 1500 ლარის და უნდა გაუქმდეს.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების და ახალი გადაწყვეტილების მიღების დასაბუთება

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

იმავე კოდექსის 385-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს უბრუნებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს ხელახლა განსახილველად, თუ ადგილი აქვს ამავე კოდექსის 394-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებს.

იმავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს შეუძლია არ გადააგზავნოს საქმე უკან და თვითონ გადაწყვიტოს იგი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას საქმეზე.

4.1. ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება

4.1.1. მხარეთა შორის სადავოდ არ ხდება დავის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, რომ 2015 წლის 30 მარტს ქ.თ----- მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოწვეული იქნა დ----- გ-----ის ბრალეული ქმედების შედეგად. ასევე დადგენილია და სადავო არ ხდება, რომ ამ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანდა შ-- „ვ---- ს---- ჯ-----ის“ კუთვნილი ავტომობილი („რ----“) სახელმწიფო ნომრით T- 3-- X-, რომელიც დაზღვეული იყო ს- „ს-----ში“. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (იხ. ს.ფ. 21) დადასტურებულია, რომ მზღვეველმა დამზღვევს შ-- - „ვ---- ს---- ჯ-----ს“ აუნაზღაურა ამ ავტოსაგზაო შემთხვევით გამოწვეული ზიანი და სადაზღვევო თანხის სახით ჩაურიცხა 5709.25 ლარი.

4.1.2. იმ უდავო ფაქტობრივი გარემოების გავალისწინებით, რომ 2015 წლის 30 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევისას დასახელებული ავტომობილის დაზიანებით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელ პირს სკ-ის 992-ე მუხლის საფუძველზე წარმოადგენს დ----- გ-----, ამასთან იმ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით, რომ დამდგარი

ზიანი სადაზღვევო თანხის გაცემით ანაზღაურებული აქვს მზღვეველს - ს- „ს-----ს“, სააპელაციო პალატა ადგენს, რომ ს- „ს-----ს“ სკ-ის 832-ე მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე უფლებამოსილია მოთხოვნა წარუდგინოს მოპასუხე დ----- გ-----ს, რომელიც მოცმულ დავაში არ უარყოფს დასახელებული ავტოსაგზაო შემთხვევით წარმოშობილ ზიანზე მის პასუხისმგებლობას, თუმცა სადავოდ ხდის მოსარჩელის მიერ მოთხოვნილი თანხის (5709.25 ლარის) ოდენობას და პრეტენზიას გამოთქვამს იმასთან დაკავშირებით, რომ მიყენებული ზიანი არ აღემატება 1500 ლარს.

4.1.3. მხარეთა შორის სადავო საკითხთან დაკავშირებით, კერძოდ 2015 წლის 30 მარტს ავტომობილ რ----ს სახელმწიფო ნომრით - T- 3-- X- დაზიანებით გამოწვეული ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით, სააპელაციო პალატა არ იზიარებს პირველ ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობას და იმ შეფასებას, რომ ვიანაიდან მოპასუხემ 1500 ლარის ნაწილში ცნო სარჩელი, სწორედ ამ ოდენობით უნდა მოხდეს მოსარჩელის მოთხოვნის დაკმაყოფილება და რომ მოსარჩელემ სასამართლოს ვერ დაუდასტურა ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული კონკრეტული გარემოებები, ისევე როგორც მისი ოდენობა (იხ. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მე-4 გვ. მე-2, მე-3 აბზაცი).

პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ამ ნაწილში გაკეთებული დასკვნების დაუსაბუთებლობა, პალატის მოსაზრებით, იმაში ვლინდება, რომ ამ სადავო საკითხთან დაკავშირებით სასამართლომ სრულყოფილად არ გამოიკვლია და საკამრისად არ შეაფასა საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები. აღნიშნული კი სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის "ე" პუნქტის საფუძველზე წარმოშობს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველს. კერძოდ, საქმეში წარმოდგენილი 2015 წლის 30 მარტის (იხ. ს.ფ. 89) დ.გ-----ის წერილობითი ახსნა-განმარტების შინაარსიდანვე ირვევა, რომ დ.გ----- მოძრაობის წესების დარღვევის შედეგად „რ----ს“ ტიპის ავტომობილს დაეჯახა მარცხენა მხარეს. საქმეში წარმოდგენილი ფოტო მასალით (იხ. ს.ფ. 90-94), რომელიც დათარიღებულია, ასევე 2015 წლის 30 მარტის თარიღით, დაფიქსირებულია 3015 წლის 30 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად მიღებული დაზიანებები, საიდანაც ირკვევა, რომ ავტომობილ "რ----ს" სახ. ნომრით T- 3-- X- დაუზიანდა მარცხენა მხარეს წინა და უკანა კარები, ასევე მარცხენა უკანა ფრთა და უკანა ბამპერი. მნიშვნელოვანია, რომ მოპასუხეს არც პირველი ინსტანციის სასამართლოში და არც სააპელაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას, არ წარმოუდგენია პოზიცია იმის უარსაყოფად, რომ ამ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ავტომობილ რ----ს არ დაზიანებია მარცხენა მხარეს წინა და უკანა კარები, უკანა მარცხენა ფრთა და უკანა ბამპერი ან ჩამოთვლილი ნაწილებიდან რომელიმე მათგანი. შესაბამისად, დასახელებული მტკიცებულებების კვალობაზე და თავად მოპასუხის პოზიციის გათვალისწინებით, სააპელაციო პალატა დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნევს იმ მოცემულობას, რომ

ავტომობილ „რ----ს“ ამ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაუზიანდა მარცხენა მხარეს წინა და უკანა კარები, უკანა ფრთა და უკანა ბამპერი.

მოსარჩელის მიერ საქმეში წარმოდგენილია (იხ. ს.ფ. 20) შ-- "რ-----ის" მიერ გაცემული ინვოისი, რომლითაც გაანგარიშებულია დაზიანებული ნაწილების (მარცხენა წინა და უკანა კარების, უკანა ფრთის და უკანა ბამპერის) ღირებულება, ასევე ამ ნაწილების დამონტაჟებისთვის საჭირო (სათუნუქე და სამღებრო) სამუშაოთა ღირებულებები, რომელთა ჯამმაც მთლიანობაში შეადგინა 5709.25 ლარი (დღგ-ს ჩათვლით). სააპელაციო პალატა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ მოპასუხე მხარეს, რომელიც არ ეთანხმება ამ გაანგარიშებას, არ წარმოუდგენია (სსსკ-ის 102- ე მუხ.) მოსარჩელის ამ მტკიცებულების გასაბათილებლად რაიმე საპირისპირო მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდებოდა, რომ დაზიანებული ავტონაწილების და მათი მონტაჟისათვის საჭირო სამუშაოთა ღირებულება შეადგენს არა 5709.25 ლარს, არამედ გაცილებით ნაკლებ თანხას, მაგალითად - 1 500 ლარს.

განსახილველ შემთხვევაში მხოლოდ მოპასუხის წარმომადგენლის განმარტება იმის შესახებ, რომ მოსარჩელის მიერ ხელოვნურადაა გაზრდილი მოთხოვნილი თანხა და რომ რეალურად დაზიანებული ავტომობილის ნაწილებისთვის და სარემონტო სამუშაოებისთვის საკმარისი იყო 1500 ლარის ოდენობით თანხა, არ არის საკმარისი მოსარჩელის პოზიციის უარსაყოფად. მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც უტყარადაა დადასტურებული ამ ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ავტომობილის ისეთი ნაწილების დაზიანება, როგორიცაა წინა და უკანა კარები, უკანა ფრთა და უკანა ბამპერი. ასევე უდავოა, რომ მიყენებული დაზიანებების გათვალისწინებით აუცილებელი იყო შესაბამისი სარემონტო (სათუნუქე და სამღებრო) სამუშაოების ჩატარებაც.

ამრიგად, ვინაიდან შ-- "რ-----ის" მიერ გაცემული ინვოისში შეფასებულია სწორედ ის ავტონაწილები და ის სამუშაოები, რომლებიც აუცილებელი იყო ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად ავტომობილისათვის მიყენებული დაზიანებების გამოსასწორებლად, ამასთან იმის გათვალისწინებით, რომ მოპასუხეს დაზიანებული ავტონაწილების და მათი მონტაჟისათვის საჭირო სამუშაოთა ღირებულებასთან დაკავშირებით არ წარმოუდგენია საპირისპირო მტკიცებულება, სააპელაციო პალატა იზიარებს მოსარჩელე მხარის მტკიცებას ავტოსაგზაო შემთხვევით გამოწვეული ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით და სამოქალაქო კოდექსის 992-ე., 832-ე მუხლების საფუძველზე მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნას დ----- გ-----ისათვის 5709.25 ლარის დაკისრების თობაზე მიიჩნევს საფუძვლიანად, რის გამოც სარჩელი ექვემდებარება სრულად დაკმაყოფილებას.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სააპელაციო პალატა ასკვნის, რომ წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივარი საფუძვლიანია. გასაჩივრებული გადაწყვეტილება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის "ე" პუნქტის საფუძველზე ექვემდებარება გაუქმებას. იმის გათვალისწინებით, რომ სარჩელი დასაბუთებულია ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს სრულად.

6. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

იმავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო შეცვლის გადაწყვეტილებას ან გამოიტანს ახალ გადაწყვეტილებას, იგი შესაბამისად შეცვლის სასამართლო ხარჯების განაწილებასაც.

განსახილველ შემთხვევაში, ს- „ს-----ს“ სასარჩელო მოთხოვნას წარმოადგენდა მოპასუხისთვის 5709,25 ლარის დაკისრება, რაც წინამდებარე გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილდა სრულად, შესაბამისად მოსარჩელის მიერ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 172 ლარის, ანაზღაურება უნდა დაეკისროს მოპასუხე დ---- გ-----ს.

რაც შეეხება ს- „ს-----ს“ მიერ სააპელაციო საჩივარზე გადახდილ სახელმწიფო ბაჟის გადანაწილების საკითხს. სააპელაციო პალატა მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 365-ე მუხლზე, რომლის თანახმად, სააპელაციო საჩივარზე დავის საგნის ღირებულება განისაზღვრება იმის მიხედვით, თუ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების რა ზომით შეცვლაზე შეაქვს საჩივარი მხარეს და იმავე კოდექსის 39-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში განისაზღვრება დავის საგნის ღირებულების 4%-ის ოდენობით, მაგრამ არანაკლებ 150 ლარისა.

მოცემულ შემთხვევაში პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება გასაჩივრებული იყო ნაწილობრივ, კერძოდ 4209.25 ლარის (5709,25-1500) დაკისრების ნაწილში, შესაბამისად სააპელაციო საჩივარზე გადასახდელი

სახელმწიფო ბაჟი გამოითვლება აღნიშნული თანხის 4%-ით, რაც შეადგენს - 168 ლარს. ს- „ს-----ს“ მიერ სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი თანხიდან - 229 ლარიდან, ზედმეტად გადახდილია 61 ლარი, რაც აპელანტს უნდა დაუბრუნდეს უკან, დარჩენილი ნაწილი კი - 168 ლარი, აპელანტის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს მოწინააღმდეგე მხარეს, ვინაიდან სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა სრულად.

სარეზოლუციო ნაწილი:
სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ
გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. ს- „ს-----ს“ სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. მოცემულ საქმეზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 11 სექტემბრის გადაწყვეტილების გაუქმებით, მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება:
 - 2.1. ს- „ს-----ს“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
 - 2.2. მოპასუხე დ---- გ-----ს მოსარჩელე ს- „ს-----ს“ სასარგებლოდ დაეკისროს 5709,25 ლარის გადახდა;
 - 2.3. მოპასუხე დ---- გ-----ს მოსარჩელე ს- „ს-----ს“ სასარგებლოდ დაეკისროს სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 172 ლარის ანაზღაურება.
3. სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ანგარიშში დ---- გ-----ს ს- „ს-----ს“ სასარგებლოდ დაეკისროს 168 ლარის გადახდა.
4. ს- „ს-----ს“ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაუბრუნდეს სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნაწილი - 61 ლარი, როგორც ზედმეტად გადახდილი.
5. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში დასაბუთებული განჩინების ჩაბარებიდან 21 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით;
6. განჩინების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება განჩინების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია განჩინების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია, განჩინების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს მე-20 და არა უგვიანეს 30-ე დღისა, გამოცხადდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და ჩაიბაროს განჩინების ასლი. წინააღმდეგ

შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება განჩინების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე:

/ვანო წიკლაური/